

Schildklierziekten

De schildklier is een kleine klier die zich vooraan in de hals bevindt. De schildklier produceert schildklierhormoon (thyroxine). Dit hormoon heeft een regelende invloed op andere organen, vooral deze die veel energie en voeding verbruiken. De schildklier is een klein, vliedervormig orgaan met een gewicht van 10 tot 20 g, dat 4 tot 6 cm hoog en 4 cm breed is. Zij bevindt zich vooraan in de hals, direct in contact met de luchtpijp waar zij op rust.

Hoe herkent men te veel of te weinig schildklierwerking?

Verskillende symptomen kunnen wijzen op een overactieve schildklier: gewichtsverlies, hoge prikkelbaarheid, veel stress, transpireren, hartkloppingen, slaapstoornissen, frequentere darmbewegingen, enz. Andere symptomen wijzen daarentegen op een verminderde schildklierfunctie: vermoeidheid en vaak moe, depressie, constipatie, verminderd libido, koude-intolerantie, wisselvallig humeur, haaruitval, droge huid. Deze aandoeningen komen vaker voor met het stijgen van de leeftijd, en zijn meer frequent bij vrouwen.

Let op, de symptomen zijn zelden 100% in overeenstemming met de mogelijke klachten die in theoretische lijstjes staan. Het is bij iedereen een beetje anders.

Hoe wordt mijn schildklier onderzocht?

Het voelen in de hals (door de arts) is een eerste benadering.

De schildklier is een kleine beweegbare klier onder in de hals. Als hij voelbaar is, voelt u hem omhoog gaan wanneer u slikt. De arts kijkt naar grootte en eventuele knobbels.

Door bloed af te nemen kan de hoeveelheid van de verschillende schildklierhormonen worden gemeten.

Het levert informatie op over de schildklierfunctie (produceert hij voldoende hormonen of niet?). De belangrijkste meting die gebruikt wordt om schildklieraandoeningen vast te stellen is het niveau van TSH (thyroid stimulerend hormoon), het hormoon dat de schildklier zelf aanstuurt (vanuit de hersenen).

- Een normale TSH getuigt van een gezonde functie.
- Een verhoogd TSH duidt op een vertraagde werking van de schildklier.
- Een verlaagd TSH wijst op overactiviteit van de schildklier.

De TSH-spiegel alleen levert al voldoende informatie over de schildklierfunctie, omdat hij nauwkeuriger is en in een vroeger stadium wordt verstoord dan de schildklierhormonen (“T4 en T3”) zelf. Met een TSH-waarde kan ook de effectiviteit van een ingestelde behandeling worden beoordeeld. **Uw huisarts zal dit enkele malen per jaar controleren wanneer u medicatie moet doornemen voor uw schildklier.**

Bij de aanvang van de schildklierziekte kan het onderzoek vervolledigd worden door de concentratie antilichamen te meten die sommige mensen ongewild produceren om hun eigen schildklier “aan te vallen”.

Beeldvorming: af en toe ook nodig

De echografie levert informatie over de vorm, het volume en de structuur van de schildklier. Ook kunnen nodussen (= knobbels) of cysten (= holten) zichtbaar worden gemaakt en kan hun volume en de inhoud ervan (vast of vloeibaar, enz.) worden beoordeeld. Soms dient men met echo ook een biopsie te doen: een prik voor weefselonderzoek. Dit zal enkel gebeuren wanneer u daar tevoren van ingelicht bent. Het is zelden nodig.

Scintigrafie is een onderzoek dat gebaseerd is op het vermogen van de schildklier jodium op te nemen. Er wordt een kleine hoeveelheid radioactief jodium (of gelabeld technetium) in een ader in de elleboogholte ingespoten. De nodussen die hormonen afscheiden hebben hiervoor jodium nodig en nemen de ingespoten radioactieve jodium op. Een speciale camera maakt deze radioactiviteit, die zich in de schildklier en/of in de nodussen centreert, zichtbaar, waardoor er een duidelijk beeld van de schildklier wordt verkregen. Het beeld kan hyperfixaties aantonen, die duiden op een overactieve schildklier, zoals het geval bij zogenaamde warme nodussen, of hypofixaties.

Het inspuiten van een dergelijke lage dosis radioactief jodium vormt geen risico voor uw lichaam, zelfs niet als u allergisch bent voor jodium. Het wordt wel afgeraden bij zwangere vrouwen.